

Uitgave voor leden en donateurs van de VBH/december 2015/vierde jaargang/nummer 2
Redactie: yrrah47@planet.nl. Internet: www.vbh-historie.nl

Inhoudsopgave

- Verslag Glasmuseum
- Workshop Collectiebeheer
- Succes VBH Agenda
- RVS Gevelreclame
- Bedrijfsverzamelmuseum
- Beursgeschiedenis
- Wijziging Erfgoedwet
- Ajax Erfgoed
- Nieuwe leden
- Websitearchivering KB

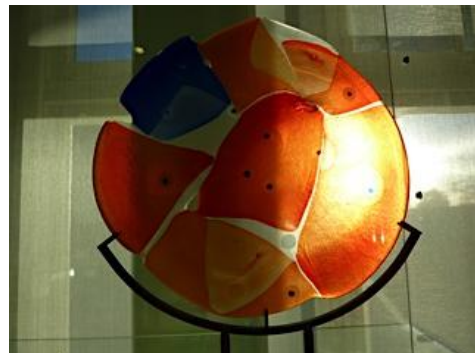
Najaarsbijeenkomst Glasmuseum

Op 26 november 2015 vond de najaarsbijeenkomst plaats in het Glasmuseum in Leerdam. Bijna 25 leden en donateurs hadden zich aangemeld voor deze middag.

Na een ontvangst met koffie en wat lekkers werden we ontvangen in de Glasblazerij waar we een live demonstratie glasblazen konden

aanschouwen. Tegelijk werd een toelichting gegeven van de werkzaamheden van de glasblazers. Op het moment waren er twee glasblazers met assistenten aan het werk. Een blazer maakte in opdracht en aanwezigheid van een kunstenaar glazen bloembollen. De andere blazer, Arie van 81, maakte zogenaamd vrij werk, vazen en schalen die in de winkel konden

worden gekocht. Een zeer interessante manier om kennis te maken met de glasblazerij.

Na een korte wandeling werden we verwelkomt in het Glasmuseum, iets verderop gelegen aan de Linge. Hier werd de groep in tweeën gedeeld en rondgeleid door het museum. Een toelichting op de collectie die te zien is in het open depot op de bruggen die de twee oude woonhuizen verbindt waarin het museum zich bevindt. De tuin waarin ook tijdelijke exposities te zien zijn en een bijzondere kerstexpositie met de geschiedenis van de glazen kerstbal.

Datum: januari 2016

Blad: 2/8

Een bijzonder museum met een bijzonder product, glas.

Workshop Collectiebeheer

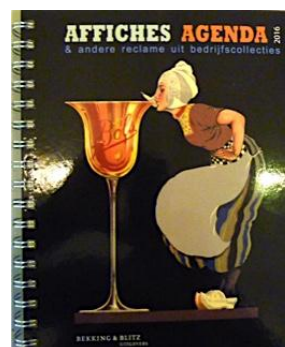
Op 1 oktober hebben we bij Helicon in Zoeterwoude de workshop Collectiebeheer gevolgd. Deze workshop was bedoeld om de leden kennis te laten maken met activiteiten met betrekking tot behoud, beheer, conservering, omgaan met objecten, depotinrichting, transport enzovoort. Veertien leden waren aanwezig.

Helicon, the conservation specialist, adviseert en ondersteunt in preventieve conservering. Dat er ook zaken zijn die een beheerder zelf kan uitvoeren of herkennen werd in deze workshop praktisch aan de orde gesteld. In groepen werden de belangrijkste thema's behandeld; schoonmaken, verpakken, ongedierte en opslag.

Ook konden we zien hoe bij Helicon met conservering werd omgegaan. Er werden voorbeelden getoond van materialen en opslagmethoden. Wat vooral naar voren kwam, is dat praktische, soms zelfs huishoudelijke, oplossingen vaak heel goed werken en niet duur zijn. Maar kennis van de materialen blijft heel belangrijk. De kennis tijdens de workshop opgedaan, was voor sommigen compleet nieuw, voor anderen een eyeopener. Al met al een zeer geslaagde bijeenkomst. Met een meegegeven art handling map kunnen we nu onze eigen collectie te lijf of expertise zoeken bij Helicon.

VBH-agenda 2016

Eind juli is de VBH-agenda 2016 verschenen, een samenwerking tussen Vereniging Bedrijf & Historie en uitgeverij Bekking & Blitz. Het onderwerp is reclameaffiches in bedrijfscollecties.

De agenda is in de boekhandel verkrijgbaar, prijs € 13,99.

Datum: januari 2016

Blad: 3/8

RVS gevelreclame in ere hersteld in Amsterdam Oud-West

In de vorige eeuw sierde op de gevel van het pand Overtoom 426, hoek Staringstraat in Amsterdam Oud-West een levensgrote reclame van de RVS. Sinds kort heeft de Werkgroep Historische Gevelreclames Amsterdam deze reclame in ere hersteld.

Het RVS logo was meer dan een eeuw lang een vertrouwd onderdeel van het straatbeeld. Met muurschilderingen, emaille en houten gevelborden, en later in neon en kunststof, was het beroemde echtpaar met de paraplu en het hondje zichtbaar door heel het land.

De RVS is onderdeel van de geschiedenis van Nationale-Nederlanden. En ook al wordt het merk en het logo sinds een aantal jaar niet meer gebruikt, zullen velen zich het nog goed herinneren.

De Werkgroep Historische Gevelreclames Amsterdam zet zich in om in het stadsdeel Oud-West oude reclame te restaureren. Hun projecten worden gesubsidieerd door de gemeente Amsterdam.

De afdeling Bedrijfshistorie Nationale-Nederlanden heeft een bijdrage geleverd aan de Werkgroep om de gevel te kunnen schilderen. Daarnaast zijn oude foto's uit de collectie gebruikt voor de juiste afbeelding. Met als resultaat een metershoge nieuwe gevel met een oude reclame.

Werkgroep Onderzoek Bedrijfsverzamelmuseum

Opdracht is om de wenselijkheid en mogelijkheid van een bedrijfsverzamelmuseum te onderzoeken. Hierin zouden de VBH-leden delen uit hun collectie kunnen laten zien en tevens de geschiedenis van hun bedrijf kunnen tonen. Ook zal de werkgroep onderzoeken of een dergelijk museum gecombineerd kan worden met een opslag voor acuut bedreigde historische bedrijfscollecties. De werkgroep zal de wensen van de leden om hierin te participeren inventariseren en mogelijke partners hiervoor benaderen. De werkgroep rapporteert tussentijds aan het Bestuur, en in juli 2016 zal de werkgroep met een rapport komen.

Datum: januari 2016

Blad: 4/8

Zitting hierin hebben:

Annesietske Stapel
Paul Buurmans
Erwin Meijers
NLR
Peter Nijhoff (adviseur)

De afdeling Bedrijfshistorie Nationale-Nederlanden heeft een bijdrage geleverd aan de Werkgroep

Beursgeschiedenis

www.beursgeschiedenis.nl is een initiatief van Stichting Capital Amsterdam.

In 1602 ging de Verenigde Oost-Indische Compagnie (VOC) als eerste bedrijf ter wereld in Amsterdam naar de beurs en werd tegelijkertijd het moderne bedrijf, de naamloze vennootschap, ontdekt. Dit is de reden dat Nederland wereldwijd bekend staat als bakermat van de beurs.

Met deze site willen we een breed publiek op een populaire en eigentijdse wijze kennis laten maken met de rijke ruim 400 jaar oude

beursgeschiedenis van Nederland. Achterliggend idee is dat een goede kennis van het beursverleden kan bijdragen aan een beter begrip van het belang van een goed functionerende openbare kapitaalmarkt voor Nederland, zowel in het verleden, het heden als in de toekomst.

Erfgoedwet

Met de Erfgoedwet wil de overheid het cultureel erfgoed in Nederland beter beschermen. De wet bundelt bestaande wet- en regelgeving voor behoud en beheer van het cultureel erfgoed. De wet gaat naar verwachting op 1 juli 2016 in.

Erfgoedwet in het parlement

De Erfgoedwet is op 16 juni 2015 unaniem door de Tweede Kamer aangenomen. De Eerste Kamer heeft op 8 december 2015 de wet goedgekeurd. Daarna gaan er 8 weken in waarin er een raadgevend referendum aangevraagd kan worden. Hierdoor gaat de Erfgoedwet niet in op 1 januari 2016. Als er geen referendum komt, dan wordt gestreefd naar een inwerkingtreding per 1 juli 2016.

Datum: januari 2016

Blad: 5/8

Wat staat er in de Erfgoedwet?

In de Erfgoed wet staat:

- hoe met ons erfgoed wordt omgegaan;
- wie welke verantwoordelijkheden daarbij heeft;
- hoe daar toezicht op wordt gehouden.

Voor wie is de Erfgoedwet?

Iedereen die cultuurgoederen en cultureel erfgoed gebruikt of zich daar professioneel mee bezig houdt, kan in aanraking komen met de Erfgoedwet. Dat geldt vooral voor:

- eigenaren van (beschermd) cultuurgoederen of erfgoed (bijvoorbeeld een eigenaar van een monument);
- musea en beheerders van de rijkscollectie;
- archeologen;
- gemeenten en provincies.

Wat verandert er met de Erfgoedwet?

Een groot deel van de bepalingen in de Erfgoedwet bestond al in andere wetten en regels. Waar het al goed geregeld was, hoeft niets te veranderen. Dit is bijvoorbeeld het geval met de omgevingswetgeving. Op een aantal gebieden zorgt de Erfgoedwet wel voor veranderingen. Dat geldt voor musea en beheerders van de rijkscollectie. Maar bijvoorbeeld ook op het gebied van archeologie. Daar voert de overheid een certificeringsstelsel in.

Waarom de nieuwe Erfgoedwet?

Hoe het Nederlandse erfgoed behouden en beheerd moet worden, staat nu in verschillende wetten en regelingen. Elk erfgoedtype heeft eigen procedures en beschermingsmaatregelen. De wetgeving is dus versnipperd. Daarnaast was een aantal bepalingen toe aan nodige aanpassingen. Daarom is er genoeg reden om een integrale erfgoedwet op te stellen. Hierin bundelt de overheid niet alleen bestaande wetten en regelingen. In de nieuwe Erfgoedwet staan ook nieuwe regels om belangrijk cultuurhistorisch erfgoed beter te beschermen en te behouden.

Erfgoedwet vervangt wetten en regelingen

De Erfgoedwet vervangt 6 wetten en regelingen op het gebied van cultureel erfgoed:

- Monumentenwet 1988;
- Wet verzelfstandiging rijksmuseumse diensten;
- Wet tot behoud van cultuurbezit;
- Wet tot teruggave cultuurgoederen uit bezet gebied;
- Uitvoeringswet UNESCO-verdrag 1970 inzake onrechtmatige invoer, uitvoer of eigendomsoverdracht van cultuurgoederen;
- Regeling materieel beheer museale voorwerpen.

Het Ajax Erfgoed

Als één van de oudste voetbalclubs van Nederland heeft Ajax een zeer rijke geschiedenis waarin het winnen van grote prijzen, zoals vier Europacups,

Datum: januari 2016

Blad: 6/8

twee wereldbeker en 33 landskampioenschappen de hoogtepunten zijn. Maar er is meer dat Ajax tot een opmerkelijke voetbalclub maakt. De eigen jeugdopleiding bijvoorbeeld, heeft sinds de jaren zeventig zoveel voetbalsterren

voortgebracht dat Ajax de erenaam 'Hofleverancier van Europa' kreeg. En de volstrekt eigen spelopvatting leidde tot het ontstaan van het alom geroemde en veel gekopieerde 'totaalvoetbal'. Ajax begon als een onbeduidend Amsterdams amateurclubje maar na een fusie met de club Holland, in 1908, en vooral na de komst van de Engelse trainer John Kirwan, volgde in 1911 promotie naar de Eerste klasse. Sindsdien heeft Ajax vrijwel altijd op het hoogste niveau gespeeld. Van 1971-1973 won men zelfs driemaal op rij de Europacup, en ook een wereldbeker. In 1987, 1992 en 1995 werden opnieuw Europese bekere gewonnen en in 1995 weer een wereldcup.

De lange geschiedenis en de vele successen hebben geleid tot een grote en uiterst gevarieerde Erfgoed collectie. Van imposante Europacups tot de kleinste voetbalplaatjes, van vaantjes die aanvoerders met elkaar uitwisselen, tot glimmende maar óók gedeukte kampioensschalen, vele shirts, 3.000 programmaboekjes, club- en spelersmedailles, memorabilia van spelers en trainers en ga zo maar door. In Adlib zijn thans bijna 2.000 objecten geregistreerd. Daarnaast is er een bibliotheek met boeken over Ajax en Ajacieden, en een uitgebreid archief van de eigen clubbladen vanaf 1916, alle Jaarverslagen, en Ajax Magazines en Fanzines. Dit hele archief is inmiddels ook gedigitaliseerd. Hetzelfde geldt voor een collectie van ca. 86.000 foto's, dia's, en negatieven. Dit fotoarchief wordt

momenteel met het Vele Handen project 'in the crowd' beschreven en zal binnen afzienbare tijd beschikbaar komen voor

Datum: januari 2016

Blad: 7/8

derden.

Zo werkt de Erfgoedafdeling met een klein team, aangestuurd door een inspirerend Erfgoed Comité en ondersteund door vele enthousiaste vrijwilligers aan de gestage vervolmaking van een prachtige collectie.

Carel Berenschot
Projectcoördinator Ajax Erfgoed

Fotobijschriften:

Vaandel gemaakt voor 25-jarig jubileum
- foto Jasper Wiedeman
Wereldbeker, Ajax winnaar 1972 en
1995, foto Jasper Wiedeman
Wedstrijdvaan Champions Leaguefinale
1995 - foto Jasper Wiedeman

Nieuwe leden VBH

Ajax Erfgoed; Carel Berenschot
Pon historisch archief; Leo Koekoek en
Harry Dorenbos

Website VBH bij KB

In het kader van het initiatief van de Koninklijke Bibliotheek (KB) om een

selectie van Nederlandse websites te bewaren voor toekomstig onderzoek, willen wij ook uw website archiveren en voor de lange termijn bewaren. Het gaat om de website en eventuele bijbehorende subdomeinen die toegankelijk zijn via de volgende URL(s): <http://vbh-bedrijfshistorie.nl/>

Websites bevatten vaak waardevolle informatie die niet analoog verschijnt en die ten gevolge van de grote 'omloopsnelheid' het risico loopt voorgoed verloren te gaan. Dat websites als 'digitaal erfgoed' het behouden waard zijn, is internationaal erkend in het Unesco Charter on the Preservation of the Digital Heritage uit 2003. Het signaleert dat digitaal erfgoed verloren dreigt te gaan en dat het bewaren daarvan voor gebruik door de huidige en toekomstige generatie onderzoekers zeer urgent is.

Als nationale bibliotheek is de KB wettelijk verantwoordelijk voor het verzamelen, beschrijven en bewaren van in Nederland verschenen publicaties, al of niet elektronisch. De KB ziet het als haar taak om ook websites duurzaam te bewaren en raadpleegbaar te houden voor toekomstige generaties en ze te behoeden voor verlies door bijvoorbeeld technologische veroudering. Om die reden archiveert de KB websites die als verzameling een representatief beeld geven van de Nederlandse cultuur, geschiedenis en samenleving op het internet.

Uw website zal daartoe gearchiveerd en duurzaam opgeslagen worden. Het archiveren zal voor het eerst gebeuren vanaf 25 december 2015. Daarna zullen

Datum: januari 2016

Blad: 8/8

regelmatig opeenvolgende versies opgenomen worden. De archiefversies worden beschikbaar gesteld aan een algemeen publiek via de website van de KB.

Aan gebruikers van het archief zal in een disclaimer duidelijk kenbaar worden gemaakt, dat de auteursrechten berusten bij de oorspronkelijke rechthebbenden en dat zij voor commercieel gebruik van de gearchiveerde websites toestemming van de rechthebbenden nodig hebben. Daarnaast zal duidelijk worden vermeld dat het een door de KB gearchiveerde versie betreft en zal er een verwijzing naar de originele website worden opgenomen.

The logo consists of the letters 'KB' in a large, bold, gold-colored serif font.

Koninklijke Bibliotheek

Wij hopen dat u mee wilt werken aan dit initiatief. Wanneer u bezwaar heeft tegen de archivering en het via het webarchief online beschikbaar maken, verzoeken wij u dit ons te laten weten door uiterlijk voor 25 december 2015 een e-mail te sturen naar webarchivering@kb.nl. Ook als u behoefte heeft aan nadere afstemming over de archivering van uw site verzoeken wij u dit voor genoemde datum kenbaar te maken.

Voor nadere informatie met betrekking tot webarchivering door de KB, kunt u zich wenden tot:

Peter de Bode, Webarchivering KB
Postbus 90407, 2509 LK Den Haag
webarchivering@kb.nl

Meer informatie over Webarchivering op de KB is te vinden op:
<http://www.kb.nl/organisatie/onderzoek-expertise/e-depot-duurzame-opslag/webarchivering>

De KB zal uw site archiveren met behulp van het programma Heritrix [1]. Deze software is zo ingesteld dat uw webserver er weinig tot geen last van zal ondervinden. We streven er naar om de webpagina's op het toegankelijke deel van de site zo volledig mogelijk te archiveren. Eventuele beperkende aanwijzingen in het zgn. robots.txt-bestand [2] zullen we daarbij negeren.